

Константин Величков
Паметникът на Левски в
София

Коя ръка е там хвърлила
тез камъне? Кой тъй без жал
със тая памет свята, мила,
безсрамно се е подиграл?

Коя безбожна, глупа злоба
играла си е гнусно там?
О, Левски! Костите ти в гроба
не разбунтува л' тоз срам?

Духът ти няма ли да стане
името ти да защити?
Не ще л' сърдито да застане
ругателите да смути?

Със паметта ти се присмиват,
униженьята своя дих
нас нея с вятъра разливат
и ти стоиш във гроба тих!

Гневът и гордостта блестяха
до смъртний час в мъжкий ти взор,
ни мъките ти тях стреснаха,
нито смъртта, ни злий затвор.

Защо ти бяха те тогава,
кат днес не могат защити
опозорената ти слава,
която в кал и срам лежи?

Левски! Кажи. Какво станаха,
та търпят мирно тоя срам?
Или и те със теб умряха
и шепа пръст са в гроба там?

Ил чакаш живите за тебе,
възмутени, да искат мест,
кат видят тая кал въз себе,
завистливи за своята чест?

Те силно, страстно са заняти

с дела от по-жив интерес.
Сънища мили, цели святи
поглъщат мислите им днес.

От работа едва надвиват.
Те искат днес от все душа
умрелите в мир да почиват.
До-ще им някога реда.

Така един си ден казаха:
„Това е, братя, срамота.
Към тез, за нази що умряха,
грешна е немарливостта.“

Таз немарливост бе грижлива,
напна се и се замори
и о, позор, о, срам, горчива
насмешка, ето що стори!

Защо на мир не го остави,
кат туй да стори е могла?
Свободата го забрави.
А ний хвърлихме го в калта!

Забвeньето ни не смуцава,
безсмъртний мъченик герой,
не плаши неговата слава:
паметници си има той.

Не стига ли едното име?
Не стига ли за тоз герой
тоз паметник неразрушими:
делото, що извърши той?

С бляск славата му не свети ли
над тез свещените места,
що са навеки осветили
мъченичеството, смъртта?

Тез паметници горделиви
от времето не се боят.
Гневът, враждата завистливи

всуе над тях ще се ярят!

И непочитаньето става,
без страх посяга днес на тях
и глупаво ги заслепява
със светотатство, с един грях!

* * *

И тоя срам не ни бунтува.
И пада туй петно въз нас.
И нийде, нийде не се чува
един възнегодуван глас!

Гледайте в тез блатища кални,
е там, де жабата се крий,
тез камъне мръсни, печални,
потънали в нечистотий.

Днес три години вече става
на ветровете са за смях
и времето зло упражнява
презрението си над тях.

Гледайте там, де се прозява
циганинът дрипав, немит,
де кучето си излежава
на слънце мързела честит.

Защо минувате с презренье?
Защо отвръщате глава?
На нашто самоунижение
е грозен паметник това!

Милано, август 1881

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Гергана Стойчева

Публикация

К. Величков. Съчинения в пет тома. Подбор и редакция: Илия Тодоров. Български писател, С. 1986

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/6321>]